

Henkilökohtaistamisen dokumentointi verkossa

Tomi Karvonen

**Opinnäytetyö
Syyskuu 2009**

opettajakorkeakoulu

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**

TIIVISTELMÄ

Koulutusala Opettajakorkeakoulu	Koulutusohjelma Ammatillinen opettajan koulutus
Tekijä(t) Tomi Karvonen	
Työn nimi Henkilökohtaistamisen dokumentointi verkossa	
Vaihtoehtoiset ammattiopinnot	Ohjaaja(t) Marja Vuortama-Räsänen
	Toimeksiantaja Kainuun ammattiopisto, autoala
Aika 2.9.2009	Sivumäärä ja liitteet 19+4 liitettä
<p>Tiivistelmä</p> <p>Tämä kehittämishanke käsittelee henkilökohtaistamisen dokumentoinnin hoitamista verkossa. Henkilökohtaistaminen käytännössä hoituu kuin itsestään asiakaslähtöisen koulutuksen suunnittelun ja toteutuksen kautta. Aikaisemmin oli käytäntönä täyttää useita lomakkeita, joissa kysyttiin samat henkilötiedot yms. asiat, tutkintoa suorittaessa ja siihen liittyvässä valmistavassa koulutuksessa. Myös tätä käytäntöä haluttiin muuttaa opiskelijan kannalta selkeämmäksi.</p> <p>Nykyisin on uuden tutkinnon suorittajan helpompi tulla mukaan koulutukseen, kun on vähemmän lomakkeita. Henkilökohtaistamisen dokumentointi hoituu samalla kuin itse henkilökohtaistaminenkin. Ei ole erillistä hopsia, vaan se on osa verkko-opiskelu toimintoja. Opiskelijan on helppo päivittää hopsiaan, samoin kuin päivittää esim. puhelinnumeronsa tai osoitteensa omaan profiliin.</p> <p>Lisänä tässä dokumentoinnissa on huomioitu näyttöjen kirjaaminen samaan järjestelmään. Opiskelijan on helppo seurata tutkintonsa etenemistä suoraan omasta hopsistaan. Tutkintotoimikunta on hyväksynyt tämän käytännön ja se korvaa erillisen koontiraportin toimikunnalle. Hopsista on tulostettavissa sähköinen lomake, joka lähetetään toimikunnalle tutkinnon vahvistamiseksi. Tulostettava versio allekirjoituksineen arkistoidaan säännösten mukaisesti oppilaitokseemme.</p>	
Kieli	Suomi
Asiasanat	oppimisympäristö, henkilökohtaistaminen, verkko-opiskelu, dokumentointi,

ABSTRACT

Educational sector Opettajakorkeakoulu	Study program Ammatillinen opettajan koulutus
Author Tomi Karvonen	
Work name Personalized studying programs documentation in network	
Alternate educational programmes	Instructor Marja Vuortama-Räsänen
	Mandatory Kainuu Vocational College
Time 2.9.2009	Number of pages and Supplement 19+4 supplement
<p>Abstract</p> <p>This development project deals with personalized studying programs documentation in network. Personalize of studying in real world go by itself for a customer-oriented planning and method of implementation. Before we use very many forms in which were asked same information once again. That demand we had to simplify for student.</p> <p>Nowadays it is easier to come to study when there are less worms. The personalized studying programs documentation come same time to personal particulars write up in to network studying environment. Studies are easy up date to students personal studying programs and personal particulars in own profile.</p> <p>Additionally that network documentation is taken into account degree ceremony produce booking in same system. Students can easily follow how theirs degree is going on. The committee of examiners is accepting that procedure and the different joint form do not exist anymore. The committee of examiners send the electric document for verifies the degree certificate. The signature documents preserve our educational institution consistent with directive.</p>	
Language	Finnish
Keyword	studying environment, personalized studying programs, network studying, documenta-

ALKUSANAT

Kiitos kaikille, jotka auttoivat ja kannustivat minua tässä kehittämishankkeessa.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 AUTOALAN KOULUTUS KAINUUN AMMATTIOPISTOSSA	3
2.1 Aikuiskoulutusta autoalalle	3
2.2 Nuorisokoulutus	4
3 HENKILÖKOHTAISTAMINEN AUTOALALLA	5
3.1 Erilaiset oppijat	5
3.2 Henkilökohtaistamisen haasteet	6
3.3 Henkilökohtaistamisen tavoite	7
4 HENKILÖKOHTAISTAMINEN VERKKOON	9
4.1 Kaikki yhteen järjestelmään	9
4.2 ProDiags ja henkilökohtaistaminen	10
5 TULOKSET	17
5.1 Jatkokehitys	17
6 LÄHTEET	19

LIITTEET

1. Henkilökohtaistamismääräys
2. Henkilökohtainen oppimissuunnitelma
3. Tuloste nykyisestä henkilökohtaisesta opiskeluohjelmasta
4. Tuloste nykyisestä toimikunnan lomakkeesta

1 JOHDANTO

Tässä kehittämishankkeessa kuvaan prosessia, henkilökohtaistamisen dokumentoinnin toteuttaminen verkossa, jota alun perin alettiin toteuttaa todellisista tarpeista. Minusta tuntui, että henkilökohtaistamisen dokumentointi ja todellinen henkilökohtaistaminen eivät kohdanneet. Lisäksi opiskelijoille tuli liian monta kertaa tilanne, jossa lomakkeelle täytetään henkilötiedot työkokemuksineen. Halusin saada tähän tarkoituksenmukaisuutta sekä työajan tehokkaampaa käyttöä. Myöhemmin huomasin, että tässä on sopivia työkaluja myös tutkinnon arvioinnin dokumentointiin.

Kainuun ammattiopiston aikuisopistossa autoalalla (myöhemmin autotiimi) halusin yksinkertaistaa henkilökohtaistamisen dokumentointi prosessia. Toimin autotiimin nokkamiehenä ja tutkintovastaavana, joten tämä on osa toimenkuvaani kouluttajan työn rinnalla. Aikaisemmin oli talon yhteinen pohja Word-dokumentti, johon henkilökohtaistaminen dokumentoitiin. Ongelmia sen kanssa oli jonkun verran, ajankäyttö, yhteensopivuus eri tietokoneohjelmien välillä, päällekkäisyydet esim. tutkintotoimikunnan lomakkeen kanssa. Halusin verkossa toimivan työkalun, jolla saisimme henkilökohtaistamisen dokumentoinnin tehtyä tehokkaasti. Huomasin vasta jälkeenpäin, että tämä on mainio kehittämishanke liittyen näihin opettaja opintoihini.

Henkilökohtaistaminen nähdään monesti oppilaitoksissa erillisenä prosessina. Meillä autotiimissä henkilökohtaistaminen on päinvastoin ollut aina itsestään selvyys. Henkilökohtaistaminen on osa laadukasta koulutusta, ja olemme sitä tehneet ennen kuin tuli velvoite henkilökohtaistamisen dokumentoinnista. Toimimme läheisessä yhteistyössä automaahantuojiin ja autoliikkeiden kanssa. Koulutukset on jo alun perin suunniteltu mahdollisimman lähelle koulutustarpeita. Lähtötasotestien ja osaamiskartoitusten avulla selvitetään opiskelijoiden koulutustarve. Henkilökohtaistamisella varmistetaan opiskelijoiden mielekäs osallistuminen kurssiin. Tällöin opiskelija lähtee mukaan oman osaamistason mukaisesti. Tämä on myös osa markkinointia. Erilaiset oppijat otetaan huomioon kurssitarjonnassa, kuten tarjoamalla verkossa interaktiivisia opetusohjelmia. Lähijaksoilla on luennon ohella paljon käytännön harjoittelua ja oppimisen varmentaminen hoidetaan etätehtävillä.

Tutustuin Arto Harjun artikkeliin Henkilökohtaistaminen tutkintotavoitteisessa koulutuksessa (2009). Artikkelissa oli asiaa käsitelty mielestäni oikealta suunnalta ja tässä parhaita poi-

mintoja sieltä. ”Henkilökohtaistaminen on ohjausprosessi, jossa opiskelijan tavoitteet, kokemukset ja opiskelulle antamia merkityksiä yhdistetään työelämän vaatimuksiin, tutkinnon perusteisiin ja opetussuunnitelmaan. Henkilökohtaistaminen on ammattitaidon kehittämisen pedagogiikkaa” (Harju 2009).

Koulutuksen työelämälähtöistä suunnittelua ei voida korvata hyvällä henkilökohtaistamisella. Vaarana on tuottaa tutkinnon suorittaneita, jolloin ammattitaito on tunnustettua, mutta henkilö ei ole pätevä tekemään sitä työtä. Tutkinnon perusteet ehtivät usein vanheta nykyisessä työelämän kiihtyneessä muutoksessa. Siksi on tärkeää jatkuvasti kuunnella työelämän todellisia tarpeita ja pyrkiä soveltamaan koulutusta tutkinnonperusteiden raameissa.

Käsittelin erilaisia oppijoita omassa jaksossaan siitä näkökulmasta, josta ne koulutuksissamme tulevat vastaan. Käsittelin mitä eri oppimistyyliä vaativat koulutukselta ja miten ne on koulutuksissamme otettu huomioon.

2 AUTOALAN KOULUTUS KAINUUN AMMATTIPISTOSSA

Kainuun ammattiopisto (KAO) on Kainuun maakunta –kuntayhtymän omistama kunnallinen liikelaitos. Monialainen oppilaitos antaa toisen asteen ammatillista koulutusta nuorille sekä aikuiselle kuudella koulutuslalla. Kiinteät toimipaikat ovat Kajaanissa, Kubmossa, Kuusamossa, Suomussalmella ja Vuokatissa. Aikuiskoulutuksella on toimipisteet lisäksi Sotkamossa, Vantaalla ja Virossa.

Kainuun ammattiopistossa opiskelee noin 2000 nuorta ja 1400 aikuista sekä 700 oppisopimusopiskelijaa. Työntekijöitä on noin 420 ja liikevaihto noin 34 miljoonaa euroa. (KAO toimintakertomus 2008)

2.1 Aikuiskoulutusta autoalalle

Aikuiskoulutus autoalalle käynnistyi Kainuun ammattiopistossa vuonna 2003, jolloin Matti Vatanen aloitti autosähkömekaanikkojen kouluttamisen. Ensimmäiset ryhmät koostuivat BMW mekaanikoista. Koulutus oli räätälöity maahantuojan kanssa korjaamojen tarpeeseen. Siitä toiminta on laajentunut ja koulutusta on annettu useaan eri tutkintoon. Tähän mennessä koulutusta on toteutettu tutkintoon valmistavana koulutuksena trukkimekaanikoille, raskaskalustomekaanikoille, henkilöautomekaanikoille, varaosamyyjille sekä pienkonemekaanikoille. Olemme toteuttaneet lyhytkoulutuksina eri yhteistyökumppaneille automekaanikoille, auto- ja varaosamyyjille sekä työtekniikoille suunnattua koulutusta. Toimimme koko Suomen ja Baltian alueella. Meillä on kiinteä toimipaikka Kajaanin lisäksi Vantaalla. Koulutamme useilla eri ammattikouluilla maahantuojien kursseilla. Vuonna 2008 tutkinnonsuorittajia oli 47 henkilöä. Vuonna 2007 ylitimme rajan, jolloin koulutimme yli puolet autosähkömekaanikoista Suomessa.

Henkilöstöä autoalalla on tällä hetkellä 11 kouluttajaa. Kaikkiaan on palveluksessamme ollut 18 eri henkilöä. Uutena koulutuskokonaisuutena syksyllä 2009 aloitetaan ajoneuvoteknologia testaajan koulutus. Tämä koulutus on osa Kajaanin Ajoneuvotietojärjestelmät (ATJ) – kehittämisohjelmaa, jonka tavoitteena on luoda Kajaaniin vuoteen 2015 mennessä kansainvälisesti tunnettu ajoneuvotietojärjestelmien osaamiskeskus.

Koulutusideologia on ollut alusta lähtien hyvin asiakaslähtöinen. Koulutusputki on suunniteltu yhdessä asiakkaan kanssa. Henkilökohtaistaminen on ollut jo koulutuksen markkinoin-

nissa mukana. Opiskelija tulee koulutusputkeen mukaan vasta siinä vaiheessa, kun se on hänelle tarpeen. Näin vältetään turhilta kustannuksilta, joita syntyisi matkoista lähijaksolle, jonka asiat opiskelija jo hallitsee. Verkko-opiskelu ja osaamiskartoitukset on toteutettu Kajaanilaisen HVM-Systems Oy:n kehittämässä ProDiags verkko-opiskeluympäristössä. Käytämme verkkoympäristönä autotiimissä ProDiagsia, vaikka koko muu KAO käyttää Moodlea. Syynä tähän on ollut ProDiagsin valmiit interaktiiviset opiskeluohjelmat. Laadukkaan koulutuksen toteuttamisessa verkko-opiskelun ja lähijakson tehokas yhdistäminen on ollut menestystekijämme osaavan ja motivoituneen henkilöstön lisäksi.

2.2 Nuorisokoulutus

Autoalan koulutuksella on Kainuussa pitkät perinteet ja sitä on annettu yli 40 vuoden ajan. Kainuun ammatti-instituutti nuorisoasteen koulutus ja Edukai aikuiskoulutus yhdistyivät vuonna 2004 Kainuun ammattiopistoksi. Vuoden 2008 alusta Kuusamon ammatti-instituutti yhdistyi Kainuun ammattiopistoon. Tällä hetkellä koulutusta Kainuun ammattiopistossa autoalan nuorisoasteella annetaan Kajaanissa, Kuusamossa, Kuhmossa ja Suomussalmella. Koulutuksesta valmistui vuonna 2008 ajoneuvoasentajaksi tai autokorikorjaajaksi yhteensä 41 mekaanikkoa. Korikorjaajien koulutus on hiipunut ja sen tilalle Kajaanissa alkaa syksyllä 2009 uusi pienkonekorjaajan linja. Henkilöstöä Kajaanissa on 5 opettajaa.

3 HENKILÖKOHTAISTAMINEN AUTOALALLA

3.1 Erilaiset oppijat

Erilaiset oppijat yleensä käsitetään ongelmaoppilaiksi. Kyllähän ne sitä ovatkin, mutta enemmän kutsuisin heitä erityisoppilaiksi. Näkyvämpänä kokonaisuutena myös niistä on ollut eniten puhetta meidän opettajaopintoja suorittavien kesken. Olen käsittänyt erilaiset oppijat hieman toisin, erilaisina oppimistapoina.

KAO:n aikuisopiston autoalan ammatti- ja erikoisammattitutkinnon suorittajat ovat enimmäkseen työssä olevia, jotka työskentelevät merkkikorjaamossa tai tietyn ketjun alla. Oppisopimuksella opiskelevia on myös jonkun verran. Perustutkintoa opiskelevat yksittäiset oppisopimusopiskelijat ja omaehtoisella rahoituksella opiskelevat henkilöt.

Erilaiset oppimistyyliä ovat hyvinkin näkyvässä roolissa koulutuksissamme. Vaikka koulutammekin työssä olevia, mitä pidetään helppona ryhmänä, koulutuksen on vastattava odotuksiin. Koulutuksen palautteet ovat välittömiä, sillä työstä ei lähdetä koulutukseen, joka ei anna lisäarvoa työn tekemiseen. Kouluttajan haasteena onkin saada kaikille kurssilla mukana oleville asiat perille. Tähän tarvitaan erilaisia opetusmenetelmiä ja oppimisen varmentimia. Verkko-kurssi oppimistyyleistä ja testi omasta oppimisesta on työn alla. Tällä kurssilla opiskelija valmistautuu henkilökohtaistamiseen tiedostaen omat valmiudet oppia uusia asioita.

Verkko-oppimisen ja lähiopetuksen yhdistäminen tehokkaaksi kokonaisuudeksi mahdollistaa erilaisten oppimistyylien huomioimisen. Verkossa olevat vuorovaikutteiset opetusohjelmat ovat ensimmäinen askel uuteen aiheeseen. Kokenut opiskelija kertailee asioita verkossa ja tekee tehtävät kokemustaan hyödyntäen. Uusi tai hitaammin asioita oppiva tekee ja kerta useasti opetusohjelmat ennen kuin siirtyy tehtäviin. Niille, jotka oppivat käytännössä asioita tekemällä, on toinen vaihe tärkein eli lähijakso. Lähijaksolla käydään lyhyesti läpi verkossa opittujen asioiden ydinkysymykset. Pääpaino lähijaksolla onkin käytännön harjoituksissa. Tämä mahdollistaa kokemuksen kautta oppiville mahdollisuuden tehdä asiat läpi ja sen jälkeen on verkossa olevat tehtävät jo helpompia. Lähijakson jälkeen verkossa on opetusohjelmat käytettävissä koko loppu opiskelun ajan sekä tehtävät tehtävissä aina uudelleen, jotta kertaaminen ja sen tuoma osaamisen lisääntyminen myös tallentuu. Kokemuksemme mu-

kaan koulutuksen laatuun ja palautteisiin koulutuksesta vaikuttaa suuresti lähijaksot ja niillä tehdyt harjoitustyöt.

Lähijaksolla tehdyt harjoitustyöt on suunniteltava huolella ja huomioitava opiskelijoiden kyky sisäistää asiat. Kahden vuoden kurssin aikana kouluttaja oppii tuntemaan opiskelijat sillä tavoin, että tämän huomioiminen on mahdollista. Tätä kutsumme käytännön henkilökohtaistamiseksi. Ilman sitä meillä ei olisi opiskelijoitakaan. Laadukas koulutus markkinoi itse itsään. Kouluttajan on pidettävä mielessä miten opettaa oppilaiden vaatimusten mukaisesti.

3.2 Henkilökohtaistamisen haasteet

Henkilökohtaistaminen on noussut muoti-ilmiöksi verkko-opetuksen rinnalla. Meillä auto-tiimissä on alusta asti ollut henkilökohtaistaminen itsestään selvyys. Opiskelija, joka osaa jo asian, ei tarvitse osallistua sen aiheen lähijaksolle. Tämä on työnantajallekin merkityksellinen seikka, kun mekaanikko on koulutuksessa, on hän samalla poissa tuotavasta työstä. Meidän koulutusputkessa tämä tarkoittaa sitä, että on suunnitelma käsiteltävistä aiheista. Lähtötasokartoituksen jälkeen voidaan yhdessä opiskelijan ja työnantajan kanssa suunnitella henkilökohtainen polku halutun osaamisen saamiseksi. Yhdessä todetaan mitkä lähijaksot ovat tarpeettomia ja kirjataan tämä henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan.

Aikaisemmin teimme tästä oman dokumentin, jonka opiskelija ja kouluttaja allekirjoittivat. Tämän hopsin ylläpitäminen oli melko työlästä, kun huomioi, että opiskelijat työskentelevät ympäri Suomea ja yhdellä kouluttajalla on 30 - 50 opiskelijaa. Hopsien tekeminen ja kerran opiskelun aikana tarkistaminen veisi pahimmillaan kouluttajalta matkoineen 125 työpäivää kahden vuoden aikana. Käytännössä hoidimme tämän sähköpostilla liitetiedostona lähetellen. Muutaman kerran, kun sähköpostia oli vaihdettu, saatiin allekirjoitusvaihe hoidettua lähijaksolla. Tästä minulle tuli ajatus, että tätä toimintaa olisi syytä kehittää.

Tutkinnon suoritusmielessä henkilökohtaistaminen alkaa jo paljon aikaisemmassa vaiheessa. Ilmoittautuessaan koulutukseen opiskelijalla alkaa hakeutumisvaiheen henkilökohtaistaminen. Onko ilmoittautuneella mahdollisuus suorittaa tutkinto ja onko se hänelle sopiva. Kun työnantaja ilmoittaa mekaanikolle mahdollisuudesta merkkikohtaiseen koulutusputkeen, ei tutkinnon sopivuudesta ole ristiriitaa. Valitaan vain yhdessä opiskelijan kanssa sopivat tutkinnon osat. Näyttöjen aikaan henkilökohtaistamista on näyttöjen antaminen työpaikalla.

Aikataulusta sopii itse tutkinnonsuorittaja suoraan näyttötutkintomestariimme kanssa. Käytännön järjestelyt hoitaa näyttötutkintomestariimme.

3.3 Henkilökohtaistamisen tavoite

Kolmivaiheisella henkilökohtaistamisella tarkoitetaan tutkinnonsuorittajan tarpeisiin soveltuvan tutkinnon tekemistä. Opiskelun hakeutumisvaiheessa tarkastellaan hakijan soveltuvuus kyseiseen tutkintoon sekä osaamisen lähtötaso. Tutkinnon suoritusvaiheessa annetaan mahdollisuus vaikuttaa tutkintotilaisuuksien järjestelyihin, jotta ne sopisivat opiskelijan elämäntilanteeseen. Valmistavankoulutuksen vaiheeseen kuuluu tutkinnossa tarvittavan ja tutkinnonsuorittajalta puuttuvan osaamisen hankkiminen sekä erityisoppijan huomioiminen esim. luki- ja kirjoitushäiriöt.

Tärkeimpänä henkilökohtaistamisen vaiheena kuitenkin näen sen todellisen henkilökohtaistamisen. Sen, että opiskelijalle annetaan mahdollisuus oppia hänen oppimistyyliinsä mukaisesti. Mielestäni tähän ei kuitenkaan vaikuta tämä henkilökohtaistamisen dokumentointi. Opettajalla on tässä suhteessa vastuu ja velvollisuus tehdä parhaansa, jakamalla tietoa sillä tavalla, että erilaisille oppimistyyleille on mahdollisuuksia. Henkilökohtaistamisesta on opetushallitus antanut määräyksen Dno. 43/011/2006 (*Liite 1*). Määräyksessä on velvoite dokumentoida henkilökohtaistaminen.

Toimivan henkilökohtaistamisen hyötynä näen opiskelijan motivoitumisen koulutukseen paranevan. Tutkinnon suorittajan ei tarvitse ns. turhia opintoja suorittaa. Asioissa voi jättää enemmän vastuuta opiskelijalle itselleen. Olemmehan sopineet niistä henkilökohtaisessa opiskeluohjelmassa.

Aiemmin dokumentoimme henkilökohtaistamisen koulun yhteiseen pohjaan henkilökohtaiseen opiskeluohjelmaan (*Liite 2*). Hankaluutena autoalan koulutuksissa oli opiskelijoiden sijoittuminen ympäri Suomea. Miten saada riittävän hyvällä tavalla tehtyä henkilökohtainen opiskeluohjelma kohtuullisella ajan käytöllä. Toinen ongelma oli asiakirja itsessään. Word-dokumentti oli sähköpostin liitteenä välitettävissä, kun jokin muutos tai päivitys oli ensin tehty. Opiskelijoilla ei tosin ole käytettävissään Word-ohjelmaa. Näistä syistä henkilökohtaistamisen dokumentointi jäi usein puutteelliseksi. Käytännön henkilökohtaistamiseen se ei vai-

kuttanut, koska se oli jo osa toimintatapaamme ennen kuin henkilökohtaistamisesta tuli muoti-ilmiö.

Näistä ongelmista lähti kehitysidea, että henkilökohtaistamisen dokumentointi olisi hoidettava tehokkaammin. Autotiimin palaverissa esitin asian toisille ja ajatus sai kannatusta. Lisäksi myöhemmin tuli esille tarve tutkintosuoritusten dokumentointiin. Tarvitsimme näyttöjen arviointiin apuvälineen, jolla saataisiin työ tehokkaammin tehtyä. Näyttöjen arvioinnissa tutkintosuoritusten kirjaaminen toimikunnan koontiraportille vei liian suuren ajan. Vie liian paljon aikaa, kun viikon kiertää Suomea näyttöjä ottamassa vastaan ja toisen viikon kirjoittaa koontiraportteja. Sovimme, että lähden kehittämään henkilökohtaisen opiskeluohjelman ja toimikunnan koontiraportin viemistä ProDiagsiin.

4 HENKILÖKOHTAISTAMINEN VERKKOON

Peruslähtökohtana oli, että yksinkertaistetaan koko henkilökohtaistamisprosessia. Koulumaailmassa tapana on ollut, että lomakkeita on jokaisessa vaiheessa omanlaisensa ja samat asiat kysytään moneen kertaan. Opiskelijan kommentit on ollut, että: ”Vastahan minä nämä tiedot teille annoin toisella lomakkella”. On ollut koulutukseen hakeutumislomake, koulutusoppimus, koulutukseen rekisteröitymisilmoitus, henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, tutkinto-toimikunnan lomake.

Olimme jo aikaisemmin tiedostaneet tämän ongelman. Yritimme ratkaista tätä ongelmaa teettämällä tietokantasovelluksen yhdistämällä kaikki nämä lomakkeet. Tavoitteena oli, että tarvitsee vain kerran syöttää tiedot järjestelmään ja painikkeella saadaan tulostettua tarvittavat lomakkeet. Tähän tehtävään saimme datanomiopiskelijan tekemään opinnäytteensä. Tässä tietokantasovelluksessa toteutui se, että opiskelijalta tiedot kysytään vain kerran. Tämä kuitenkin epäonnistui sovelluksen hankalaan toteutukseen sekä päivitysongelmiin, esim. tutkinnonperusteiden uusiutuessa oli vaikeaa suorittaa päivitys. Homma jäi ilmaan roikkumaan, mutta kaikki muuttui, kun keksin yhdistää tämän henkilökohtaistamisen kanssa.

4.1 Kaikki yhteen järjestelmään

Prodiagsiin hops-työkalun tekeminen alkoi sillä, että otin yhteyttä keväällä 2008 ylläpitäjään Of-Open Forms Oy:ssä. Esitin asiani ja lähetin nykyiset lomakkeet sähköpostin liitteenä. Sieltä tulikin pian ehdotus miten homman voisi toteuttaa sekä kustannuslaskelma. Esitin kustannuslaskelman koulutuspäällikölle ja sain luvan jatkaa. Lähtökohtana oli, että Prodiagsin profiilin tietoja käytetään hopsin ja toimikunnan koontiraportin perustietoina. Tulisi kaksi painiketta, josta toisesta voidaan tulostaa henkilökohtainen opiskeluohjelma allekirjoitusta varten sekä toinen, josta saadaan tulostettua toimikunnan koontiraportti.

Alkukesän 2008 aikana ylläpitäjä sai testiversion valmiiksi. Syksyllä 2008 oli tarkoitus saada uusien opiskelijoiden kanssa hops-työkalu jo käyttöön. Opiskeluohjelman valitsemiseksi lähetin opetussuunnitelmat taulukkomuotoisena automekaanikon erikoisammattitutkintoon

sekä henkilöautomekaanikon ammattitutkintoon. Pian pääsimmekin testaamaan testiympäristössä hops-työkalun toimivuutta. Testiryhmään kuului lisäksi kouluttaja Mikko Moilanen, jonka ATK-taitoja saatiin hyödynnettyä. Kesällä 2008 korjailimme joitakin kohtia ja saimme elokuuksi koulutukset kouluttajillemme käyntiin.

4.2 ProDiags ja henkilökohtaistaminen

Opiskelijan kanssa henkilökohtaistaminen aloitetaan täyttämällä ProDiagsiin yhteystiedot. Koulutukseen valittujen listan mukaan on luotu käyttäjätunnus, jolla opiskelija kirjautuu sisään ja tekee itselleen salasanan. Henkilötietoihin tulee opiskelijan yhteystiedot ja työpaikan yhteystiedot. Nämä tiedot ovat henkilökohtaisen opiskeluohjelman perustietoja.

The screenshot shows the ProDiags web application interface. At the top, it says 'KAINUUN AMMATTIOPISTO ProDiags' with a car image. The user is logged in as 'Karvonen Tomi' (25.6.2009 8:46:40). The main content area is titled 'Yhteystiedot' and displays the following information:

Opiskeluryhmä	VerikkoTutorKainuunammattioipisto
Nimi	Karvonen Tomi
Kieli	FI
Titteli	Kouluttaja
Katu	Opintie 3
Postilokero	PL 142
Postinumero	87101
Postitoimipaikka	Kajaani
Maa	Finland
Sähköposti	tomi.karvonen@kao.fi
Puhelin	044-2863645 / 56292
Telefax	
Yritys	VerikkoTutorKainuunammattioipisto
Osoite	
Toimiala	
WWW	
Yhteyshlö	
Sähköposti	
Puhelin	

kuva 1

Seuraavaksi opiskellaan ProDiagsin käyttöä. Kurssien rakenne ja kuinka niitä opiskellaan. Mitä asennuksia opiskelijan koneelle tarvitsee tehdä. Portfolioon kirjautuvat tehtyjen tehtävien tulokset sekä tekemättömien lista. Työryhmäni valikosta löytyvät yhteisten tehtävien palautus kansiot. Kalenteria käytetään kurssi päivien ajankohdan ilmoittamiseen opiskelijoille. Keskustelupalstalla voi kurssilaiset keskustella keskenään vapaasti oman ryhmän sisällä. Pos-

tilla muistutetaan lähestyvistä lähijaksosta sekä siihen liittyvistä etäopiskelu osioista ja tehtävistä. Opiskeluryhmäni valikosta löytyy muiden kurssilaisten yhteystiedot. Kuvassa 1 näkyvät muut valikot on vain kouluttajan käytössä. Opiskelijoiden antaa harjoitella jonkin lyhyen esim. Rele kurssin opiskelua ja seuraa että kaikki pääsevät vauhtiin. Seuraavaksi annetaan tehtäväksi mahdolliset lähtötason kartoitus tehtävät.

Varsinainen henkilökohtaistaminen aloitetaan valitsemalla portfolioni valikosta HOPS kansio (kuva 2).

kuva 2

Tällöin avautuu varsinainen hops-työkalu (kuva 3). Perustiedot valikko on ainoa mikä on tässä vaiheessa näkyvissä. Muut valikot tulevat näkyviin vasta, kun ensimmäisen kerran perustiedot on tallennettu. Perustiedoissa (kuva 4) täydennetään se, mikä jää yhteystiedoissa puutteelliseksi henkilökohtaistamista ja toimikunnan lomakkeen perustietoja ajatellen. Tähän kirjataan henkilökohtaistamisen kannalta oleelliset testit ja kartoitukset mitä on tehty. Tärkeimpinä asioina voidaan kirjata mahdolliset opetukseen tarvittavat tukitoimet tai tutkimonosat, joista voidaan mennä suoraan näyttöihin.

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

Karvonen Tomi
kirjautunut sisään
25.6.2009 8:46:40

[Logout]

KÄYTTÄJÄ

- Kurssini
- Portfolioni
- Työryhmäni
- Kalenteri
- Keskustelu
- Posti
- Opiskeluryhmäni

YHTEISET

Opiskeluryhmät

HALLINTA

- Testipankki
- Arkisto
- Kurssit
- Opiskeluryhmät
- Raportit
- Työryhmät
- Koodistot

HOPS / Karvonen Tomi

Henkilö	Karvonen Tomi	TULOSTUS
Tutkinto	AUTOMEKAANIKON ERIKOISAMMATTITUTKINTO	-> HOPS
Suuntautuminen	Henkilöautotekniikan osaamisala	-> TOIMIKUINNAN LOMAKE

[PERUSTIEDOT](#)
 [TYÖKOKEINUS](#)
 [KOULUTUS](#)
 [OPINNOT](#)
 [NAYTOT](#)

kuva 3

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

Karvonen Tomi
kirjautunut sisään
25.6.2009 8:46:40

[Logout]

KÄYTTÄJÄ

- Kurssini
- Portfolioni
- Työryhmäni
- Kalenteri
- Keskustelu
- Posti
- Opiskeluryhmäni

YHTEISET

Opiskeluryhmät

HALLINTA

- Testipankki
- Arkisto
- Kurssit
- Opiskeluryhmät
- Raportit
- Työryhmät
- Koodistot

Peruskoulutus

Muu ammatillinen pätevyys

Ammatittutkintoa tukevat harrastukset

Kulttuuri- ja kieleltäustasta johtuvat erityisjärjestelyt

Muutoshistoria

pp.kk.vvv Selitys

TESTIT	Kyllä	Ei	Huom!
Soveltuvuustesti	☐	☐	
Ammattitaitokartoitus	☐	☐	
Oppimisvalmiuksien kartoitus	☐	☐	
JOHTOPÄÄTÖKSET	Kyllä	Ei	Huom!
Opetuksen tukitoimet	☐	☐	
Tutkinnon osien määrittely	☐	☐	

kuva 4

Perustietojen jälkeen täytetään työ- ja koulutushistoria (kuvat 5 ja 6). Niille on molemmille omat valikot, joista saadaan syötettyä tiedot tietokantaan. Tiedot tulostuvat lopulta hopsiin tai toimikunnan lomakkeelle.

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

HOPS / Karvonen Tomi

Henkilö: Karvonen Tomi
Tutkinto: AUTOMEKAANIKON ERIKOISAMMATITUTKINTO
Suuntautuminen: Henkilöautotekniikan osaamisala

TULOSTUS
-> HOPS
-> TOIMIKUNNAN LOMAKE

PERUSTIEDOT	TYÖKOKEMUS	KOULUTUS	OPINNOT	NAYTOT		
HOPS / TYÖKOKEMUS						
Päivitys	Työpaikka	Ajankohta	Kesto	Tehtävät	Huomautus	Poisto
Muuta	Autoalo Laakk	1998-2004	6v.	Mekaanikko, Vianetsinta ja sähkötyöt, Huollot korjaukset.	Mekaanikko kilpailussa menestyminen	Poista
Muuta	Autoputkila Oj	2004	9kk.	Huoltoneuvoja MB, Honda, BMW, Saab	Henkilöautopuolella	Poista
Muuta	Kainuun amm	2004-	jatkaa	Kouluttaja	Tutkintovastaava 2006 alkaen	Poista
Lisää						

kuva 5

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

HOPS / Karvonen Tomi

Henkilö: Karvonen Tomi
Tutkinto: AUTOMEKAANIKON ERIKOISAMMATITUTKINTO
Suuntautuminen: Henkilöautotekniikan osaamisala

TULOSTUS
-> HOPS
-> TOIMIKUNNAN LOMAKE

PERUSTIEDOT	TYÖKOKEMUS	KOULUTUS	OPINNOT	NAYTOT		
HOPS / KOULUTUS						
Päivitys	Oppilaitos	Ajankohta	Kesto	Koulutuskokonaisuus	Huomautus	Poisto
Muuta	Ylä-savon am	1993-1996	3v.	Ajoneuvotekniikan mekaanikko	Paineilmajarrut	Poista
Muuta	Savonia Amm	2001-2005	4v.	Kone- ja tuotesuunnittelu insinööri AMK	Työnohessa monimuotokoulutuksena	Poista
Muuta	Jyväskylän am	2007-2009	2v.	Opettajan pedagogiset opinnot	valmistuminen syyskuulla 2009	Poista
Lisää						

kuva 6

Sitten on vuorossa varsinaisen opintojen valinta (kuva 7). Perustiedoissa on valittu suoritettava tutkinto ja suuntautumisvaihtoehto. Pakolliset tutkinnonosat lisääntyvät automaattisesti luotaessa opintojaksuja. Valinnaiset opintojaksot valitaan listasta ja lisätään lisää painikkeella. Mahdolliset henkilökohtaistamiset eli asiat, joita ei tarvitse opiskelijan opiskella, valitaan poista toiminnolla.

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

Henkilö: Karvonen Tomi
Tutkinto: AUTOMEKAANIKON ERIKOISAMMATTITUTKINTO
Suuntautuminen: Henkilöautotekniikan osaamisala

TULOSTUS
-> HOPS
-> TOIMIKUNNAN LOMAKE

PERUSTIEDOT	TYÖKOKEMUS	KOULUTUS	OPINNOT	HAUTOT
OPINNOT				
Päivitys				
Valitse AUTOMEKAANIKON YLEISTAIOT				
Valitse Tietotekniset taidot				
Valitse Korjaamon tietojärjestelmät				
Valitse Koulutustaidot				
Valitse Tekninen ammattisanasto				
Valitse Laatuajärjestelmät				
Valitse JARRUT, OHJAUSLAITTEET, ALUSTA JA AJOVAKAUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ				
Valitse Auton tekniikka ja rakenne				
Valitse Ohjausjärjestelmät				
Valitse Ajovakauden hallintajärjestelmät				
Valitse Auton mekaanisen kunnan mittaaminen				
Valitse Testilaitteen käyttö				
Valitse VOIMANSIIRTO				
Valitse Automaattivaihteistot				
Valitse Nelivetojärjestelmät				
Valitse Voimansiirron ohjausjärjestelmät				
Valitse Testilaitteen käyttö				
Valitse MOOTTORIN JA POLTTONESTEJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS				
Valitse Bensinimoottorin ohjausjärjestelmät				
Valitse Dieselmoottorin ohjausjärjestelmät				
Valitse Huoltotyöt ja korjaustoiminta				
Valitse Testilaitteen käyttö				
Valitse SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA				
Valitse Mittausetekniikka				

kuva 7

Opinnoissa, jos tulee jotain kurssin toteuttamiseen liittyvää henkilökohtaistamista, kirjataan se opintojaksosta avautuvaan valikkoon (kuva 8), ja sieltä se tulostuu hopsiin.

Seuraavana on näyttöjaksojen valinta (kuva 9). Näyttöjaksot valikkoon kirjataan myöhemmin tutkintosuoritukset (kuva 10). Näin opiskelija voi omasta hopsistaan seurata myös tutkinnon edistymistä reaaliajassa. Tutkintosuoritukset näytön aikana näyttötutkintomestari kirjaa tehdyt työt arviointilomakkeelta ProDiagsiin. Arviointi päätöstä tehdessä kolmikannalla on mahdollisuus vaikuttaa sisältöön ja lopuksi tulostetaan toimikunnanlomake, jonka kaikki arvioijat allekirjoittavat. Nämä arviointiasiakirjat näyttötutkintomestari säilyttää lopullisen tutkinnon jälkeen säädetyin ajan.

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

Karvonen Tomi
kirjautunut sisään
25.6.2009 8:46:40

[Logout]

KÄYTTÄJÄ

Kurssini
Portfolioni
Työryhmäni
Kalenteri
Keskustelu
Posti
Opiskeluryhmäni

YHTEISET

Opiskeluryhmät

HALLINTA

Testipankki
Arkisto
Kurssit
Opiskeluryhmät
Raportit
Työryhmät
Koodistot

HOPS / OPINNOT

Nimi SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA
Laajuus 10 ov
Pakollisuus Pakollinen

Toteutustapa

Hyväskiluettu/
peruste (arvosana)

Huomautus

Hyväksy muutos Poista

kuva 8

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

Karvonen Tomi
kirjautunut sisään
25.6.2009 8:46:40

[Logout]

KÄYTTÄJÄ

Kurssini
Portfolioni
Työryhmäni
Kalenteri
Keskustelu
Posti
Opiskeluryhmäni

YHTEISET

Opiskeluryhmät

HALLINTA

Testipankki
Arkisto
Kurssit
Opiskeluryhmät
Raportit
Työryhmät
Koodistot

HOPS / Karvonen Tomi

Henkilö Karvonen Tomi
Tutkinto AUTOMEKAANIKON ERIKOISAMMATTITUTKINTO
Suuntautuminen Henkilöautotekniikan osaamisala

TULOSTUS
-> HOPS
-> TOIMIKUUNIAN LOMAKE

PERUSTIEDOT	TYÖKOKEMUS	KOULUTUS	OPINNOT	NAYTOT
NAYTOT				
Päivitys	Tutkinnon osa		Pakollisuus	Näyttöaika Arvosana
<input type="button" value="Valitse"/>	AUTOMEKAANIKON YLEISTÄIDOT		1	
<input type="button" value="Valitse"/>	JARRUT, OHJAUSLAITTEET, ALUSTA JA AJOVAKAUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ		1	
<input type="button" value="Valitse"/>	VOIMANSIIRTO		1	
<input type="button" value="Valitse"/>	MOOTTORIN JA POLTTONESTEJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS		1	
<input type="button" value="Valitse"/>	SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA		1	

Valittavana olevat lisäosat

Suorita päivitykset

kuva 9

KAINUUN AMMATTIOPISTO
ProDiags

Karvonen Tomi
kirjautunut sisään
25.6.2009 8:46:40

[Logout]

KÄYTTÄJÄ

- Kurssini
- Portfolioni
- Työryhmäni
- Kalenteri
- Keskustelu
- Posti
- Opiskeluryhmäni

YHTEISET

- Opiskeluryhmät

HALLINTA

- Testipankki
- Arkisto
- Kurssit
- Opiskeluryhmät
- Raportit
- Työryhmät
- Koodistot

Tutkinnon osa	SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA
Pakollisuus	Pakollinen
Näyttöaika	<input type="text"/>
Näytön arvioijat	<input type="text"/> TT <input type="text"/> TA <input type="text"/> NTM
Arvosana	<input type="text"/>
Näyttöympäristö	<input type="text"/>
Ammattitaidon osoittamistavat	
<input type="text"/>	
<input type="button" value="Hyväksy muutos"/> <input type="button" value="Poista"/>	

kuva 10

Kaikkia näitä toimintoja on mahdollista päivittää milloin tahansa opiskelujen edetessä. Muutoshistoria kohtaan kirjataan ne muutokset, jotka vaikuttavat suuremmin toteutukseen esim. lähijaksojen, tutkinnon osien tai rahoituksen osalta.

5 TULOKSET

Tätä kehittämishanketta loppuun kirjoitettaessa on hops-työkalu ollut täydessä tuotannossa lähes vuoden ajan. Käyttökokemukset ovat olleet kohtuullisen hyviä. Joitain kehityskohteita on tullut esille ja ne pyritään päivittämään seuraavassa päivityksessä.

Tässä on muutamia käyttäjien kommentteja. Kommentit kerättiin sähköpostikyselyllä 2009 keväällä.

Opettajan kommentti:

”mielestäni hops-työkalu näyttöjen osalta säästää samojen asioiden moneen kertaan kirjoittamisen vaivalta, kun näyttöselostukset, työ- ja koulutushistoria yms. tiedot merkitään suoraan sähköiselle lomakkeelle. Opiskelijalle se antaa mahdollisuuden seurata omien näyttösuoritusten etenemistä ja sitä voitaisiin käyttää myös työnjohdon suuntaan sopivien töiden löytämiseksi puuttuvien osanäyttöjen suorittamiseen. Myös näyttössä kesken jääneiden töiden loppuunsaattamisen kuvaus on mahdollista opiskelijan lisätä suoraan kaavakkeeseen. Samoin kuin opiskelusuunnitelma myös tutkinto voi elää matkan varrella, eli jos vaikka sähköpainotteiset valinnaiset tuottavat ongelmia, on mahdollista muuttaa painotusta mekaaniselle puolelle. Kaiken kaikkiaan vaikuttaa siltä että opiskelijat arvostavat sitä että näytöistä jää muukin dokumentti, kuin pelkkä tutkintotodistus. Monet tulostavat valmiista näyttöraportista oman kopion ja ottavat myös siihen kaikkien arvioitsijoiden allekirjoitukset.”

Työelämän kommentti:

”Teidän käyttämä hops työkalu on teknisesti toimiva. Tarpeellista tai ei, mutta kun hops asiaa katsoo meidän näkökulmasta, niin suurin hyöty pro diagsissa hopsin osalta oli se, että saatiin henkilötiedot ajan tasalle. Ongelma on mielestäni siinä, että henkilökohtaistaminen perustuu tutkinnon perusteisiin ja tutkinnon perusteet eivät kuitenkaan kohtaa todellisuutta, eli koulutusputkea. Kun puhtaasti tutkinnon perusteita käytetään hopsin pohjana, voidaan kai aika suoraan (vain meidän kesken) sanoa henkilökohtaistamisen olevan aikalailla teoreettista. On kuitenkin ymmärrettävää, että rahoituksen takia on asioita tehtävä tietyllä tavalla, mutta aivan oikeata henkilökohtaistamista on se että oikea tarjottu koulutusputki on revitty auki ja sen pohjalta mietitty mikä on tarpeellista ja mikä ei.”

5.1 Jatkokehitys

Olemme aloittaneet jo kehittämään työssäoppimisen ohjaamiseen työkalua hops-työkalun sisään. Tarve tähän on tullut top-järjestelmän puutteellisuuksista, jotka on helpommin Pro-Diagsissa ratkaistavissa. Työssäoppimispäiväkirjan tekeminen on tälläkin hetkellä verkossa.

Tavoitteellisen työssäoppimisen dokumentointi on siinä järjestelmässä hieman työlästä. Top-päiväkirjan täyttäminen edellyttää päivittäistä käyntiä kirjoittamassa mitä on tullut töissä tehtyä. On vaikeaa jo työssä olevalle perustella tätä tarpeelliseksi. Siinä vaiheessa, kun opiskelija kokee itselleen siitä olevan hyötyä, hän alkaa kirjata työtehtäviään päiväkirjaan. Perustutkinto-opiskelijan kohdalla tämän top-päiväkirjaan kirjaaminen on helpompaa, kun alalle uuden tulokkaan työssä harjoittelu on laajempaa.

Tavoitteena on uuden top-työkalun avulla antaa opiskelijalle tavoitteellisuutta työssä oppimiseen. Tarkoitus on tehdä lista työtehtävistä tutkinnonosittain. Työtehtäviin on samalla tavalla kuin opiskelujaksoissa mahdollista kirjata tehdyn työn kuvaus. Tämä lista ohjaa opiskelijaa uusiin työtehtäviin, johon hän on opiskelemassa. Tutkintosuoritusten aloittamiseksi on kaikissa työtehtävissä oltava merkintä. Melko usein tutkinnonsuoritus jää osatutkinnoksi ja syyinä usein on, että työtehtävät eivät ole muuttuneet koulutuksen suuntaan. Korjaamoilla on usein tiukka tuloksen tekemisen tarve. Vianetsintää tekee se henkilö, joka on aina sitä tehnyt ja selviää niistä helpoiten. Nuorelle mekaanikolle ei tule riittävästi harjoittelua vianetsintä tehtävistä, ja se näkyy tutkintosuorituksessa puutteellisena osaamisena.

6 LÄHTEET

Kainuun ammattiopisto Toimintakertomus 2008.

Henkilökohtaistaminen tutkinto tavoitteisessa koulutuksessa, Arto Harju AiHe-projekti OPH 2009.

ProDiags oppimisympäristö.

HENKILÖKOHTAISTAMIS- MÄÄRÄYS 2006

MÄÄRÄYS 43/011/2006

OPETUSHALLITUS

ISBN-13: 978-952-13-3094-0 (nid.)

ISBN-10: 958-13-3094-5 (nid.)

ISBN-13: 978-952-13-3095-7 (pdf)

ISBN-10: 952-13-3095-3 (pdf)

Dno **43/011/2006**

MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**

Päivämäärä **28.11.2006**

Voimassaoloaika
1.3.2007 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta
Määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998 8 § 3 mom

Kumoaa määräyksen nro **47/011/2000**

HENKILÖKOHTAISTAMINEN

Opetushallitus on päättänyt antaa määräyksen näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Koulutuksen järjestäjä ei voi jättää noudattamatta tätä määräystä tai poiketa siitä.

Pääjohtaja

Kirsi Lindroos

Kehitysjohtaja

Markku Rimpelä

SISÄLLYSLUETTELO

1 § Henkilökohtaistamisen periaatteet	7
2 § Näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutuminen	7
3 § Tutkinnon suorittaminen	7
4 § Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen	8
5 § Dokumentointi.....	8

1 § Henkilökohtaistamisen periaatteet

Koulutuksen järjestäjän tulee toimia niin, että näyttötutkintoa suorittamaan hakeutuneet saavat asiakaslähtöisesti suunniteltua ja toteutettua neuvontaa, ohjausta sekä muita, yhteisesti sovittavia tukimuotoja ja palveluja

- näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen
- näyttötutkinnon suorittamisen ja
- tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa.

Koulutuksen järjestäjän on tehtävä yhteistyötä näyttötutkinnon järjestäjän, tutkinnon tai koulutuksen hankkijan, työpaikkojen edustajien ja muiden tarvittavien asiantuntijoiden kanssa.

Henkilökohtaistamisessa on otettava huomioon myös erilaisesta kulttuuri- ja kielitaustasta tai muusta syystä kuten luki- ja kirjoitushäiriöistä mahdollisesti johtuvat erityistarpeet ja lähtökohdat.

Koulutuksen järjestäjän on kerättävä palautetta henkilökohtaistamisesta ja kehitettävä henkilökohtaistamista yhteistyössä siihen osallistuvien kanssa.

2 § Näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutuminen

Koulutuksen järjestäjän on selvitettävä hakeutujan esittämien luotettavien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella hänen osaamisensa sekä muut lähtökohdansa.

Mikäli yhteisesti todetaan, että hakeutujan tavoittelema tutkinto ei ole hänelle tasollisesti soveltuva, hakeutujaa tulee ohjata hänelle soveltuvaan tutkintoon.

Osaaminen on tunnistettava käyttämällä monipuolisesti erilaisia alalle soveltuvia menetelmiä. Tämän jälkeen tulee myös päättää miltä osin hakeutujan esittämien asiakirjojen pohjalta jo osoitettu osaaminen voidaan ehdottaa tunnustettavaksi.

Osaamisen tunnistamisen perusteella on lisäksi arvioitava, miltä osin

- hakeutuja voidaan hänen jo saavuttamansa osaamisen perusteella ohjata suoraan hänelle soveltuvan tutkinnon, tutkinnon osan tai osien suorittamiseen tai
- hakeutuja on ohjattava tarvittavan lisäammattitaidon hankkimiseen.

Tällöin on hakeutujalle myös selvitettävä ne erilaiset oppimisen mahdollisuudet, joita koulutuksen järjestäjällä on mahdollisuus tarjota, ja yhteisesti arvioitava niiden sopivuus hakeutujalle. Samalla tulee selvittää hänelle soveltuvat tutkinnon tai tutkinnon osan suoritusten järjestelyt sekä mahdollisen ohjauksen ja erityisten tukitoimien tarve.

3 § Tutkinnon suorittaminen

Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorittamisessa on aina noudatettava tutkinnon perusteissa määriteltyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kohteita ja kriteerejä

sekä ammattitaidon osoittamistapoja. Tutkintotilaisuuksien aikataulut ja käytännön järjestelyt tulee suunnitella mahdollisimman hyvin tutkintoa suorittavan tilanteeseen soveltuviksi.

4 § Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen

Oppimisen suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon opiskelijan elämäntilanne, aikaisemmin hankittu osaaminen, todetut oppimistarpeet ja työssä oppimisen mahdollisuudet. Lisäksi henkilökohtaistamisessa on yhteisesti suunniteltava opiskelijalle soveltuvat opiskelu- ja arviointimenetelmät sekä ohjaustoimet.

5 § Dokumentointi

Henkilökohtaistaminen on dokumentoitava näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisessa, tutkinnon suorittamisessa ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisessa. Dokumentointi koostuu henkilökohtaistamista koskevaksi asiakirjaksi. Tutkinnon suorittajan sekä koulutuksen järjestäjän ja tarvittaessa tutkinnon hankkijan tulee allekirjoittaa tämä asiakirja ja siihen mahdollisesti tehtävät muutokset. Henkilökohtaistamisen toteutumista on arvioitava tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen edetessä osapuolten keskenään sopimalla tavalla.

Asiakirjaan ei saa sisällyttää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (L 621/1999) tarkoitettuja salassa pidettäviä tietoja.

Henkilökohtainen oppimissuunnitelma

(Laadittu OPH:n määräyksen 46/011/2006 mukaan)

Tutkinnonsuorittaja

Tutkinnon nimi

**Automekaanikon
erikoisammattitutkinto**

Ryhmätunnus

Tallennettu viimeksi

29.6.2009

Laadittu

Päiväys (aika ja paikka)

Tutkinnonsuorittajan allekirjoitus

Tutkinnonjärjestäjän edustajan allekirjoitus

nimen selvennys ja asema

nimen selvennys ja asema

Muutoshistoria (vähintään tutkinnon osittain)

	Pvm	Selitys	Tutkinnonsuorittajan allekirjoitus	Tutkinnonjärjestäjän edustajan allekirjoitus
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				

A-osa. Suunnitteluvaihe

Tutkinnonsuorittaja

Nimi

Syntymäaika

/

Osoite

Sähköpostiosoite

Puhelinnumero

Ryhmätunnus

Rahoitusmuodon selvitys

Kyllä Ei rahoitusmuoto

Suoritettava tutkinto/
suuntautumisvaihtoehto

Tutkinnon perusteet ja
OPH:n määräys

Automekaanikon erikoisammattitutkinnon perusteet 38/011/2001

Valmistavan koulutuksen
laajuus (kohdasta C)

Opiskeluaika

Työpaikan tiedot (täytetään oppisopimus opiskelijoista)

Työnantajan nimi

Osoite

Sähköpostiosoite

Puhelinnumero

Ohjaaja

Valmistavan koulutuksen toteuttaja

Nimi

Osoite

Sähköpostiosoite

Puhelinnumero

Vastuukouluttaja

Tutkinnon vastaanottava oppilaitos

Nimi

Osoite

Tutkinnon suorittajan työkokemus, koulutus ja harrastukset

Ammattitaitoa tukeva alan
työkokemus (työtehtävät ja
kesto)

Peruskoulutus

Ammatillinen koulutus

Ammattitaitoa tukevat
harrastukset

Kulttuuri- ja kielitaustasta
johtuvat eritysjärjestelyt

Testit

	Kyllä	Ei	Huom!
Soveltuvuustesti	☐	☐	
Ammattitaitokartoitus (osaan.fi – raportit tai muu)	☐	☐	
Oppimisvalmiuksien kartoitus	☐	☐	

Johtopäätökset (oppimisen ja näytön suorittamisen erityisjärjestelyt)

	Kyllä	Ei	Huom!
Opetuksen tukitoimet	☐	☐	
Tutkinnon osien määrittely, jossa opiskelija voi osoittaa ammattitaitonsa suoraan näytöllä	☐	☐	

Asiakirjat

	Kyllä	Ei	Huom!
Tutkintokohtainen opetussuunnitelma	☐	☐	
Näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma	☐	☐	
Henkilökohtainen näyttösuunnitelma	☐	☐	
Kopiot työ- ja koulutodistuksista	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	
	☐	☐	

B-osa näyttötutkinnon suorittaminen,

Henkilöautotekniikan osaamisala

AUTOMEKAANIKON YLEISTÄIDOT

Pakollinen tutkinnon osa Näyttöaika Arvosana
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

JARRUT, OHJAUSLAITTEET, ALUSTA JA AJOVAKAUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ

Pakollinen tutkinnon osa Näyttöaika Arvosana
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

VOIMANSIIRTO

Pakollinen tutkinnon osa Näyttöaika Arvosana
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

MOOTTORIN JA POLTTOAINEJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS

Pakollinen tutkinnon osa Näyttöaika Arvosana
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA

Pakollinen tutkinnon osa Näyttöaika Arvosana
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

TT= työntekijöiden edustaja

TA= työnantajan edustaja

NTM= näyttötutkintomestari

B-osa näyttötutkinnon suorittaminen,

Kuorma- ja linja-autotekniikan osaamisala

AUTOMEKAANIKON YLEISTÄIDOT

Pakollinen tutkinnon osa **Näyttöaika** **Arvosana**
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

JARRUT, OHJAUSLAITTEET JA JOUSITUS

Pakollinen tutkinnon osa **Näyttöaika** **Arvosana**
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

MOOTTORIN JA VOIMANSIIRTOLINJAN HUOLTO JA KORJAUS

Pakollinen tutkinnon osa **Näyttöaika** **Arvosana**
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

PÄÄLLIRAKENTEET

Pakollinen tutkinnon osa **Näyttöaika** **Arvosana**
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA

Pakollinen tutkinnon osa **Näyttöaika** **Arvosana**
/ 20 - / 20

Arvioijat **Näyttöympäristö** **Ammattitaidon osoittamistavat**

TT

TA

NTM

TT= työntekijöiden edustaja

TA= työnantajan edustaja

NTM= näyttötutkintomestari

C-osa. Henkilöautotekniikan osaamisalan lukusuunnitelma

OPINNOT	Laajuus			
AUTOMEKAANIKON YLEISTAIIDOT	5.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Tietotekniset taidot	2.0			
Korjaamon tietojärjestelmät	1.0			
Tekninen ammattisanasto	1.0			
Laatujärjestelmät	1.0			
JARRUT, OHJAUSLAITTEET, ALUSTA JA AJOVAKAUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ	10.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Auton tekniikka ja rakenne	2			
Ohjausjärjestelmät	3			
Ajovakauden hallintajärjestelmät	2			
Auton mekaanisen kunnon mittaaminen	1			
Testilaitteen käyttö	2			
VOIMANSIIRTO	5.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Automaattivaihteistot	1.0			
Nelivetojärjestelmät	1.0			
Voimansiirron ohjausjärjestelmät	1.0			
Testilaitteen käyttö	2.0			
MOOTTORIN JA POLTTOAINEJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS	10.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Bensiinimoottorin ohjausjärjestelmät	3			
Dieselmoottorin ohjausjärjestelmät	3			
Huoltotyöt ja korjaustoiminta	2			
Testilaitteen käyttö	2			
SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA	10.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Mittaustekniikka	2			
Sähkövikojen paikallistaminen	2			
Sähköjärjestelmät	2			
Väylärakenteet	2			
Testilaitteen käyttö	2			
YHTEENSÄ	40.0			

C-osa Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen

Kuorma- ja linja-autotekniikan osaamisalan lukusuunnitelma

OPINNOT	Laajuus (OV)			
AUTOMEKAANIKON YLEISTAITOT	5.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Tietotekniset taidot	2.0			
Korjaamon tietojärjestelmät	1.0			
Tekninen ammattisanasto	1.0			
Laatujärjestelmät	1.0			
JARRUT, OHJAUSLAITTEET JA JOUSITUS	10.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Jarrujärjestelmien rakenne ja toiminta	2			
EBS ja ABS/EPS-järjestelmät	2			
Jarrusovitus	2			
Ohjauslaitteet ja jousitusjärjestelmät	2			
Testilaitteen käyttö	2			
MOOTTORIN JA VOIMANSIIRTOLINJAN HUOLTO JA KORJAUS	10.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Huoltotyöt ja korjaustoiminta	2.0			
Dieselmoottorin ohjausjärjestelmät	2.0			
Akselistorakenteet	2.0			
Voimansiirtojärjestelmät	2.0			
Testilaitteen käyttö	2.0			
PÄÄLIRAKENTEET	5.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Rakenteet	1			
Lisälämmittimet / kylmäkoneet	1			
Hydrauliikka/ Pneumatiikka	1			
Testilaitteen käyttö	2			

SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA	10.0	Toteutustapa	Hyväksytty osaaminen / peruste (arvosana)	Huom!
Mittaustekniikka	2			
Sähkövikojen paikallistaminen	2			
Sähköjärjestelmät	2			
Väylärakenteet	2			
Testilaitteen käyttö	2			
YHTEENSÄ	40.0			

Henkilökohtainen opiskeluohjelma

A-osa PERUSTIEDOT

Tutkinnon suorittaja Karvonen Tomi
111077
Opintie 3 PL 142 87101 Kajaani
tomi.karvonen@kao.fi
044-2863645 / 56292

Ryhmä tunnus eat

Peruskoulutus Peruskoulu

Tutkinto AUTOMEKAANIKON ERIKOISAMMATTITUTKINTO

Suuntautuminen Henkilöautotekniikan osaamisala

Tutkinnon perusteet ja OPH:n määräys Automekaanikon erikoisammattitutkinto DNO:38/011/2001

Valmistavan koulutuksen laajuus

Opiskelu aika

Laadittu 25.6.2009

Tulostuspäivä 25.06.2009

Allekirjoitukset

Karvonen Tomi
Tutkinnon suorittaja

Tomi Karvonen
Vastuukouluttaja

MUUTOSHISTORIA

Ensimmäinen versio

TYÖPAIKKA

Työnantajan nimi VerkkoTutorKainuunammattiopisto

Osoite

Sähköpostiosoite

Puhelinnumero

Työpaikkaohjaaja

VALMISTAVAN KOULUTUKSEN TOTEUTTAJA

Nimi Kainuun ammattiopisto

Osoite PL 142, 87101 Kajaani

Sähköpostiosoite tomi.karvonen@kao.fi

Puhelinnumero +358 44 2863645

TUTKINNON VASTAANOTTAVA OPPILAITOS

Nimi Kainuun ammattiopisto

Osoite PL 142, 87101 KAJAANI

AMMATILLISEN PÄTEVYYDEN KERTYMINEN ALALLA

Työpaikka	Ajankohta	Kesto	Tehtävät	Huomautus
Autoalo Laakkonen, Iisalmi	1998-2004	6v.	Mekaanikko, Vianetsinta ja sähkötyöt, Huollot korjaukset.	Mekaanikko kilpailuissa menestyminen
Autoputkola Oy	2004	9kk.	Huoltoneuvoja MB, Honda, BMW, Saab	Henkilöautopuolella
Kainuun ammattiopisto	2004-	jatkuu	Kouluttaja	Tutkintovastaava 2006 alkaen

AMMATILLINEN KOULUTUS ALALLA

Oppilaitos	Ajankohta	Kesto	Koulutuskokonaisuus	Huomautus
Ylä-savon ammattioppilaitos	1993-1996	3v.	Ajoneuvotekniikan mekaanikko	Paineilmajarrut
Savonia Ammattikorkeakoulu	2001-2005	4v.	Kone- ja tuotesuunnittelu insinööri AMK	Työnohessa monimuotokoulutuksena

MUUN AMMATILLINEN KOULUTUS ALALLA
Merrki koulutuksia Mazda, Skoda, Seat, Volkswagen, Audi.

AMMATTITAITOJA TUKEVAT HARRASTUKSET
Ralli autoilu

KULTTUURI- JA KIELITAUSTASTA JOHTUVAT ERITYISJÄRJESTELYT
otettava huomioon, savolaisuus

TESTIT

	Kyllä/Ei Huom!
Soveltuvuustesti	Ei
Ammattitaitokartoitus	Ei
Oppimisvalmiuksien kartoitus	Ei
Opetuksen tukitoimet	Ei
Tutkinnon osien määrittely	Ei

B-osa NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAMINEN

Tutkinnon osa	Arvioijat	Näyttöaika	Näyttöympäristö
		Arvosana	Ammattitaidon osoittamistavat
AUTOMEKAANIKON YLEISTÄIDOT	TT : TA : NTM:		
JARRUT, OHJAUSLAITTEET, ALUSTA JA AJOVAKAUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ	TT : TA : NTM:		
VOIMANSIIRTO	TT : TA : NTM:		
MOOTTORIN JA POLTTONESTEJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS	TT : TA : NTM:		
SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA	TT : tauno sähköri TA : erkki esimies NTM: Pertti Vänskä	25.6.2009 Hyv.	Työpaikka, Vännimmäen Ronos Ralliservice tähän tehdyt työtehtävät ja miten on mennyt?

C-osa TARVITTAVAN AMMATTITAIIDON HANKKIMINEN

Tutkinnon osa	Laajuus	Toteutustapa	Hyväksiluettu/peruste (arvosana)	Huom
AUTOMEKAANIKON YLEISTÄIDOT	7			
Tietotekniset taidot	2			
Korjaamon tietojärjestelmät	1			
Koulutustaidot	2			
Tekninen ammattisanasto	1			
Laatujärjestelmät	1			
JARRUT, OHJAUSLAITTEET, ALUSTA JA AJOVAKAUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ	10			
Auton tekniikka ja rakenne	2			
Ohjausjärjestelmät	3			
Ajojakauden hallintajärjestelmät	2			
Auton mekaanisen kunnan mittaaminen	1			
Testilaitteen käyttö	2			
VOIMANSIIRTO	5			
Automaattivaihteistot	1			

Nelivetojärjestelmät	1
Voimansiirron ohjausjärjestelmät	1
Testilaitteen käyttö	2
MOOTTORIN JA POLTTONESTEJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS	8
Bensiinimoottorin ohjausjärjestelmät	2
Dieselmoottorin ohjausjärjestelmät	2
Huoltotyöt ja korjaustoiminta	2
Testilaitteen käyttö	2
SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA	10
Mittaustekniikka	2
Sähkövikojen paikallistaminen	2
Sähköjärjestelmät	2
Väylärakenteet	2
Testilaitteen käyttö	2

AUTOALAN TUTKINTOTOIMIKUNNAT

Toimikunta Korjaamotk. 8058 Auto- ja Varaosamyjätäk. 8056
 Korjaus- ja maalaustk. 8057

Toimikunnan kokouspäivä _____
 Tutkintotilaisuuden järjestänyt oppilaitos Kainuun ammattiopisto
 Oppilaitoksen yhteystiedot PL 142, 87101 KAJAANI
 Näyttöprosessin tutkintovastaava Tomi Karvonen
 Tutkintovastaavan yhteystiedot tomi.karvonen@kao.fi, +358 44 2863645
 Tutkinnon suorittaja Karvonen Tomi
 Syntymäaika ja kotikunta 111077, Iisalmi
 Tutkinto AUTOMEKAANIKON ERIKOISAMMATTITUTKINTO
 Suuntautuminen Henkilöautotekniikan osaamisala

AMMATILLISEN PÄTEVYYDEN KERTYMINEN ALALLA

Työpaikka	Ajankohta	Kesto	Tehtävät	Huomautus
Autoalo Laakkonen, Iisalmi	1998-2004	6v.	Mekaanikko, Vianetsinta ja sähkötyöt, Huollot korjaukset.	Mekaanikko kilpailuissa menestyminen
Autoputkola Oy	2004	9kk.	Huoltoneuvoja MB, Honda, BMW, Saab	Henkilöautopuolella
Kainuun ammattiopisto	2004-	jatkuu	Kouluttaja	Tutkintovastaava 2006 alkaen

AMMATILLINEN KOULUTUS ALALLA

Oppilaitos	Ajankohta	Kesto	Koulutuskokonaisuus	Huomautus
Ylä-savon ammattioppilaitos	1993-1996	3v.	Ajoneuvotekniikan mekaanikko	Paineilmajarrut
Savonia Ammattikorkeakoulu	2001-2005	4v.	Kone- ja tuotesuunnittelu insinööri AMK	Työohessa monimuotokoulutuksena
Jyväskylän ammatillinen opettaja korkeakoulu	2007-2009	2v.	Opettajan pedagogiset opinnot	valmistuminen syksyllä 2009

MUUN AMMATILLINEN KOULUTUS ALALLA

Merkitä koulutuksia Mazda, Skoda, Seat, Volkswagen, Audi.

NÄYTTÖTUTKINNON SUORITTAMINEN

Tutkinnon osa	Arvioijat	Näyttöaika	Näyttöympäristö
		Arvosana	Ammattitaidon osoittamistavat
AUTOMEKAANIKON YLEISTÄIDOT	TT : TA : NTM:		
JARRUT, OHJAUSLAITTEET, ALUSTA JA AJOVAKAUDEN HALLINTAJÄRJESTELMÄ	TT : TA : NTM:		
VOIMANSIIRTO	TT : TA : NTM:		
MOOTTORIN JA POLTTONESTEJÄRJESTELMIEN HUOLTO JA KORJAUS	TT : TA : NTM:		
SÄHKÖTEKNIikka JA ELEKTRONIIKKA	TT : tauno sähköri TA : erkki esimies NTM: Pertti Vänskä	25.6.2009 Hyv.	Työpaikka, Vännimmäen Ronos Ralliservice tähän tehdyt työtehtävät ja miten on menny?

Koontiraportin päivämäärä 25.06.2009

Liiteluettelo _____

Koontiraportin allekirjoitus
Nimen selvennys
